

اسحق ارزانی

گروه اقتصادی – پس از ۶ سال از ممنوعیت واردات لوازم خانگی زمزمه‌های جدیدی در مورد آزاد شدن ورود لوازم خانگی به کشور شنیده می‌شود. این درحالی است که بارها صدای نارضایتی مصرف‌کنندگان از قیمت‌های گزاف، کیفیت نامناسب و نبود تنوع در سبد خرید لوازم خانگی داخلی بارها به گوش مسئولان رسید و اعتراضی به اعتراض آنها نشد و از یکسو هم فعالان صنعت لوازم خانگی در این فرصتی که داشتند عملاً کیفیت تولیدات خود را ارتقا ندادند.

چندی پیش نصرالله پژمان‌فر، نماینده مردم مشهد و رییس کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس درخصوص آزادشدن واردات لوازم خانگی صحبت کرد و گفت: مقرر شده بود در بازه زمانی ۱۰ ساله به فعالان صنعت لوازم خانگی فرصتی داده شود تا خود را به روزرسانی و کیفیت تولیدات را افزایش دهند و از آنجایی که مردم حق دارند کالای مورد نیاز خود را از بین تولیدات داخلی و خارجی انتخاب کنند، تولیدات داخلی باید توان رقابت با تولیدات خارجی را داشته باشند.

مجلس شورای اسلامی در حالی دوباره به لزوم آزادسازی واردات لوازم خانگی پی برده است که در این مدت این بازار با تکانه‌های شدید قیمتی و تورم شدید مواجه شد. نخستین موج گرانی به این بازار بلافاصله پس از ممنوعیت واردات در سال ۹۷ اعمال شد و پس از آن هر ساله گرانی‌های بدون دلایل منطقی را شاهد بودیم؛ به طوری که براساس آمار مرکز آمار ایران، در سال ۹۷ با وجود این که تورم عمومی کشور ۵۲.۱ درصد بود، اما رشد قیمت لوازم خانگی به بیش از ۸۳ درصد رسید.

نتیجه نداد

البته این اولین بار نیست که دولت به دنبال حذف ممنوعیت‌های بازار لوازم خانگی است و در دولت قبل هم چراغ سبز عباس علی‌آبادی، وزیر وقت صحت برای ورود قانونی کالای لوازم خانگی خارجی به بازار وجود داشت.

به نظر می‌رسد یکی از دلایل دولت در ممنوع کردن واردات لوازم خانگی علاوه بر محدودیت‌های ارزی، حمایت از تولید داخل و کمک به توانمند شدن این صنعت بود؛ درحالی که در عمل نتیجه‌ای جز قاچاق بی سابقه و عدم توانمندسازی تولید داخل نداشت. بنابراین با هم ورود کالای قاچاق هیچ سودی برای دولت نداشته و به نظر می‌رسد آزاد شدن واردات لوازم خانگی خارجی دست دولت را در دریافت حقوق

گروه اقتصادی – در حالی که بانک‌ها همچنان در پرداخت تسهیلات ساخت مسکن و افزایش آن مقاومت می‌کنند که چندی پیش آمار عجیبی از معاون وزیر راه و شهرسازی مبنی بر پرداخت تنها ۲ هزار و ۴۰۰ فقره تسهیلات از سوی بانک‌ها در طی چند سال گذشته منتشر شد.

یکی از مهم‌ترین عوامل در حال حاضر برای رشد بازار مسکن افزایش تولید است که بخشی از این تولید از طریق نوسازی بافت‌های فرسوده تامین می‌شود، اما متأسفانه در این زمینه همکاری‌های لازم از سوی دستگاه‌ها وجود نداشته و همین موضوع باعث شده که بازار مسکن دیگر امیدی به اجرای طرح بازآفرینی شهری نداشته باشد.

طبق قانون جهش تولید مسکن باید سالانه ۱۰۰ هزار فقره فرسوده در کشور ساخته و نوسازی شود، اما طبق آخرین آمارهای که ارائه شده نه تنها در سال این تعداد از بافت‌ها نوسازی نشده بلکه یک عقب‌ماندگی شدیدی هم در این حوزه

تسهیلات این بافت بهره‌مند شوند.

به گفته وی، طبق قانون ۲۵ درصد وام‌های بانکی بخش مسکن باید به بافت فرسوده اختصاص یابد که در سال‌های گذشته این رقم درصد پائینی را به خود اختصاص داده است بنابراین در آخرین جلسه با متولیان بانک مرکزی موضوع مطرح شد و مقرر است تا در جلسه شورای عالی مسکن موضوع رسیدگی به وام‌های بافت‌های فرسوده و تا کارآمد شهری مطرح و در خصوص آن تصمیم‌گیری شود.

همچنین پیش از این هم بسیاری از سازندگان و انبوه‌سازان از عدم همکاری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات ساخت مسکن گلایه‌مند بوده و اعلام کرده‌اند که دیگر تمایلی برای ورود به حوزه نوسازی بافت‌های فرسوده ندارند چراکه نه فرهنگ سازی مناسبی در این بخش ترویج شده نه منابع مالی لازم به این بخش تزریق شده است از سوی دیگر مدت زمان صدور

شاهد هستیم که باعث شده سازندگان دیگر انگیزه‌ای برای ورود به این بخش نداشته باشند.

شاهد هستیم که باعث شده سازندگان دیگر انگیزه‌ای برای ورود به این بخش نداشته باشند.

عدم پرداخت تسهیلات نوسازی از سوی بانک‌ها

یکی از مهم‌ترین عواملی که زمینه ساز عقب ماندگی در حوزه‌های نوسازی بافت‌های فرسوده می‌شود مربوط به تسهیلات و عدم پرداخت تسهیلات توسط بانک‌ها است به طوری که روز گذشته هم غلامرضا گلپایگانی معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران به باشگاه خبرنگاران با بیان اینکه همراهی بانک‌ها و ارائه تسهیلات بانکی به بافت‌های ناکارآمد شهری توسط بانک‌ها بسیاری ناکارآمد است گفت: در مجموع ۲ هزار و ۴۰۰ واحد در بافت‌های ناکارآمد شهری از تسهیلات این بافت‌ها بهره‌مند شده‌اند، در حالی که قرار بود سالانه ۱۰۰ هزار بافت فرسوده از

قیمت لوازم خانگی کاهش می‌یابد؟

بازگشت چراغ خاموش برندهای خارجی لوازم خانگی به ایران

۶ سال از زمان ممنوعیت واردات لوازم خانگی به کشور می‌گذرد و گشتی در بازار لوازم خانگی نشام می‌دهد در این مدت از جولان کالاهای قاچاق و ته لنجی، فروش لوازم دست‌دوم به جای نو، گارانتی‌های تقلبی، ظهور ابر سراهایی مانند سرای ایرانی ۱۷ هزار پرونده تخلف و گرانی بی سابقه بالای جان این بازار شد و اکنون زمزمه‌هایی از مجلس شورای اسلامی شنیده شده که قرار است درهای واردات به روی این صنعت باز شود.

گرمکی و سوده‌های بازرگانی و تجارتی بازتر کند و محل مناسبی برای افزایش درآمد‌های دولت باشد.

به نظر می‌رسد زم‌مه‌های مجلس درحالی مطرح شده است که دولت به دنبال رفع مشکلات ارزی و تامین کسری بودجه است تا به اسسم حمایت از حقوق مصرف‌کننده به سراغ حذف محدودیت‌ها رفته و شاهد دومین تصمیم بزرگ دولت بعد از آزادسازی واردات خودرو باشیم. این اتفاق می‌تواند پایانی بر حجم انبوه ورود کالای قاچاق لوازم خانگی به کشور باشد.

آن سوی دیگر میدان، این مردم بودند که دود ممنوعیت واردات لوازم خانگی به چشم آنها رفت؛ به طوری که در این دوره، عملاً شاهد واردات لوازم خانگی از رویه کولبری، ته لنجی و قاچاق بودیم و کالاهای مورد نیاز مردم به دلیل ضعف کیفیت برندهای داخلی بیشتر توسط برندهای خارجی به صورت فیک و با گارانتی‌های تقلبی فروخته

قلابی یایی نام و نشان، ظهور فروشگاه‌های زنجیره‌ای مانند سرای ایرانی که از آب گل آلود انحصار در بازار لوازم خانگی ماهی گرفته و به دلیل دست‌دوم را تعمیر و رنگ می‌کنند و تبلیغات فراوان هم رکود در کسب و کارهای خرد را بیشتر کرده و هم منجر به ایجاد ۱۷ هزار پرونده در دستگاه قضایی در قم در ارتباط با گران‌فروشی و افزایش نرخ غیرمتعارف سود فروش اقساطی شد. هم‌چنین تسهیلات طبقی گزارش‌های مردمی برخی از فعالان این صنف، از این شرایط سوء استفاده کرده و در کارگاه، انبار یا پشت مغازه خود لوازم خانگی دست‌دوم را تعمیر و رنگ می‌کنند و

به اسم نو به مردم می‌فروشد. برخی از شهروندان در فضای مجازی از این مسئله گلایه داشتند که متخلفان تا آنجا پیش رفته‌اند که حتی برچسب‌های محصولات را هم تغییر داده تا به نام کالاهای خارجی با قیمت بالاتری به مردم بفروشند که در این زمینه تابناک در گزارشی با عنوان فروش لوازم خانگی دست دوم به جای نو! به این موضوع پرداخت.

تولیدکنندگان داخلی لوازم خانگی در این ۶سال چه کردند؟ آنچه درعمل اتفاق افتاد این بود که شاید ممنوعیت واردات رسمی باعث حذف رقبای خارجی به نفع تولیدکنندگان داخلی شد، اما در این میان نه تولیدکنندگان به خودشان زحمت به روزرسانی تکنولوژی و ارتقای کیفیت دادند و واردات مواد اولیه و قطعات خارجی داشتند. در واقع صنعت لوازم خانگی کشور ۶ سال فرصت داشت شکوفا شود اما رفتار مصرف‌کننده امروز به گونه‌ای است که از این صنعت راضی نیست و سوال اینجاست که چرا مصرف‌کننده باید به تولیدکننده یارانه بدهد؟

به نظر می‌رسد زمزمه‌های مجلس درحالی مطرح شده است که دولت به دنبال رفع مشکلات ارزی و تامین کسری بودجه است تا به اسم حمایت از حقوق محدودیت‌ها رفته و شاهد دومین تصمیم بزرگ دولت باشد. این اتفاق می‌تواند پایانی بر حجه انبوه ورود کالای قاچاق لوازم خانگی به کشور باشد. بنابراین انتظار می‌رود سیاست‌گذار از طریق بازنگری در این سیاست، مجوز واردات لوازم خانگی را صادر کرده تا علاوه بر ایجاد فضای رسمی رقابت، بخشی از رفاه و حق انتخاب از دست رفته مردم احیاء شده و بیش از این حقوق مصرف‌کننده پایمال نشود.

مقایسان نوسازی بافت‌های فرسوده هم در صف دریافت تسهیلات ساخت قرار گرفتند

مادر تخصصی، کارگروه مشترک ماهانه جلسه‌ای برگزار کنند تا روند احیای بافت فرسوده تسریع شود. از سوی دیگر توجه به کاهش هزینه‌های ساخت و با توجه به آنکه زیرساخت‌های لازم در بافت فرسوده وجود دارد، باید احیای بافت فرسوده در اولویت باشد. هم‌اکنون یک چهارم مردم کشور در بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری زندگی می‌کنند؛ بنابراین باید بافت‌های فرسوده مورد توجه قرار بگیرند. براساس این گزارش، در حال حاضر عدم همکاری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات به حوزه نوسازی بافت‌های فرسوده هم منتقل شده و همین امر خود یک زنگ خطری برای برای بخش مسکن کشور به شمار می‌رود چراکه اگر نوسازی بافت‌های فرسوده در کشور اجرایی نشود نه تنها ما شاهد افزایش میزان تخریب واحدهای مسکونی بر اثر حوادث و بلایای طبیعی خواهیم بود بلکه بازار مسکن هم به نوعی با معضل واحدهای مسکونی روبه‌رو خواهد بود.

فصل گذشته ۱۸۸ درصد کاهش و نسبت به فصل مشابه سال گذشته ۲۱.۶ درصد افزایش داشته است. متوسط مساحت زیربنا در این پروانه‌ها ۶۰۸ مترمربع بوده است.

کاهشش ۲۸.۴ درصد واحدهای مسکونی پیش‌بینی شده در پروانه‌های صادر شده برای احداث ساختمان

مرکز آمار ایران در آخرین گزارش خود اعلام کرده است که ۲۸.۴ درصد واحدهای مسکونی پیش‌بینی شده در پروانه‌های صادر شده برای احداث ساختمان توسط شهرداری تهران کاهش یافته و ۳۱.۷ درصدی آن در شهرداری‌های کل کشور در بهار ۱۴۰۳ نسبت به بهار ۱۴۰۲ افزایش یافته است.

همچنین مجموع مساحت زیربنا در پروانه‌های صادرشده برای احداث ساختمان در بهار ۱۴۰۳ حدود ۲۳۳۰۲ هزار مترمربع بوده است که نسبت به فصل گذشته ۱۸۸ درصد کاهش و نسبت به فصل مشابه سال گذشته ۲۱.۶ درصد افزایش داشته است. متوسط مساحت زیربنا در این پروانه‌ها ۶۰۸ مترمربع بوده است.

تخفیف ۵۰ درصد یعوارضی بافت فرسوده به فراموشی سپرده شده است

در همین زمینه فرشیید پورحاجت دبیر انجمن انبوه‌سازان مسکن کشور با بیان اینکه میزان بافت‌های فرسوده در کشور طی ۱۰ سال گذشته به ۱۷۰ هکتار رسیده که رشد ۱۵ درصدی داشته است گفت: به هر حال سیاست‌های ۱۹ بندی احیای بافت فرسوده و بازآفرینی شهری ایران ابلاغ شده است و در مقام اجرایی سیاست‌ها مثل تمامی موارد تولید مسکن، سرعت مناسب آن نیاز به یک وحدت‌رویه است. ما معتقد هستیم که باید میان کانون سراسری انبوه‌سازان و شرکت

سیاست‌هایی که در حوزه بانکی است، مشکلاتی را ایجاد می‌کند. دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان، با بیان اینکه اگر چه شهرداری‌ها اعلام می‌کنند که در بافت فرسوده ۵۰ درصد تخفیف عوارضی داده می‌شود، اما اساساً اثرگذاری برای تولید مسکن نداشته است، اظهار داشت: متأسفانه علاوه بر شهرداری‌ها، سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان، شرکت‌های آب و فاضلاب، شرکت‌های توزیع برق، بیمه و مالیات در احیای بافت‌های فرسوده نگاه درآمدی دارند. وی با تأکید بر اینکه اساساً این سیاست‌ها بنیان درستی دارد، اما در مقام اجرا می‌بینیم که دچار مشکل هستند، اظهار داشت: برای احیای بافت فرسوده و سرعت مناسب آن نیاز به یک وحدت‌رویه است. ما معتقد هستیم که باید میان کانون سراسری انبوه‌سازان و شرکت

عمر واحدهای صنعتی به اجرای برنامه‌های بلندمدت نمی‌رسد

وی یادآور شد: بررسی وضعیت شرکت‌های بورسی نشان می‌دهد که درصد سود تمام تولیدکنندگان نسبت به سال گذشته نصف شده است. این شرایط یعنی اینکه باید مراقب بنگاه‌ها باشیم چراکه شرکت‌ها دیگر تاب‌آوری ندارند. اتابک تصریح کرد: دوستان در این جلسه یک راهکار بلندمدت درباره به کارگیری سیستم‌های هوشمند سازی – که وزارت ارتباطات مشخص کرده است – برای حل مشکلات صنعت در نظر بگیریم. وی با اشاره به بسته حمایت از صنایع که در دولت مانده، گفت: ما نمی‌گوییم که برای جریان هزینه‌های تحمیل شده به صنعت مشوق داده‌شود

اتابک وزیر صمت: بلکه می‌گویم هزینه‌هایی که صنایع باید پردازند به تعویق بیفتند تا در این فاصله واحدها توان تقویت خود را داشته باشند. **صنایع نقدینگی لازم برای دریافت ارز را ندارند** اتابک تصریح کرد: بسیاری از کسانی که برای دریافت ارز مربوط به مواد اولیه به بانک مرکزی معرفی شدند، به دلیل نداشتن نقدینگی نتوانستند ارز را بگیرند. این همه فشاری که به صنایع تحمیل شده در نهایت منجر به از بین رفتن ثروت‌های ملی خواهد شد.

دلایل تعطیلی‌ها چه بود؟

انزوای معدن داران با فرسودگی تجهیزات

علی خطیبی، عضو هیئت مدیره خانه معدن ایران درخصوص فرسودگی ناوگان معدنی ایران به تابناک گفت: ناوگان صنایع معدنی مستهلک و فرسوده شده و نیاز به نوسازی دارد از سوی دیگر قانون برنامه هفتم توسعه تکلیف کرده که نیاز به رشد ۱۳ درصدی معادن است. خطیبی افزود: برخی از شرکت‌های واردکننده توان واردات ماشین‌آلات جدید را دارند اما مشکل تخصیص ارز دارند این درحالی است که درسال گذشته ۲۵ درصد صادرات غیرنفتی از محل صنایع معدنی بوده است. **ارز معادن چقدر است؟** ایران با اشاره به میزان ارز تخصیصی برای معادن گفت: صادرات بخش معدن و صنایع معدنی حدود ۱۳.۵ میلیارد دلار در سال است که تقریباً برابر با تراز منفی بخش کشاورزی کشور است. به گفته این مقام مسئول، با حذف ارز نیمايي تا حد زیادی امکان بقا برای صادرکنندگان این صنعت افزایش پیدا کرد چرا که صادرکننده

جویی آن به ما داده شد. اما وقتی گاز کارخانه فولاد وصل شد، برق آن قطع شد. وزیر صمت اضافه کرد: در حال حاضر صنعت فولاد ۴.۲ دهم سنت برای هر کیلووات ساعت برق پول می‌دهد بنابراین مصرف انرژی در فولادسازی رایگان نیست. در کشورهای خارجی هم میانگین قیمتی برای خرید هر کیلووات ساعت برق بین ۴ تا ۸ سنت است که این رقم در کشورهای حوزه خلیج فارس بین ۴ تا ۶ سنت است. **سود صنایع نصف شد**

وزیر صمت اضافه کرد: در حال حاضر صنعت فولاد ۴.۲ دهم سنت برای هر کیلووات ساعت برق پول می‌دهد بنابراین مصرف انرژی در فولادسازی رایگان نیست. در کشورهای خارجی هم میانگین قیمتی برای خرید هر کیلووات ساعت برق بین ۴ تا ۸ سنت است که این رقم در کشورهای حوزه خلیج فارس بین ۴ تا ۶ سنت است. **سود صنایع نصف شد**

اتابک افزود: حتی در جاهایی که صنایع فرسوده جویی کرده‌اند شاهد هستیم که باز هم کسری رخ داده است، به عنوان نمونه در خراسان ۲۰۰ هزار بخاری و کولر را دست‌گرفته‌یم و بهینه‌سازی کردیم و میزان صرفه

اتابک وزیر صمت: با بیان اینکه سود صنایع نسبت به پرسال نصف شد، گفت: برنامه‌های بلندمدت برای حل مشکل تنازوی انرژی برای احیای بافت‌های فرسوده هم منتقل شده و همین امر خود یک زنگ خطری برای برای بخش مسکن کشور به شمار می‌رود چراکه اگر نوسازی بافت‌های فرسوده در کشور اجرایی نشود نه تنها ما شاهد افزایش میزان تخریب واحدهای مسکونی بر اثر حوادث و بلایای طبیعی خواهیم بود بلکه بازار مسکن هم به نوعی با معضل واحدهای مسکونی روبه‌رو خواهد بود.